

Харківська обласна бібліотека ім. Н. К. Крупської
Див. 18

Контрольний журнал
ВИ ЗОБОВ'ЯЗУВАЛИСЬ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Виходить
з 5 грудня 1939 р.

№ 156 (2728).

СУБОТА,

29

грудня
1979 року.

Ціна
2 коп.

ЛЕНІНІЗМ — ПРАПОР НАШОЇ ЕПОХИ

Безмежна любов трудящих нашої країни до Володимира Ілліча Леніна. «Вашим, товаришу, серцем і ім'ям ми живемо, дихаємо, боремося і живемо!» — ці постійні рядки В. Маяковського, звернені до великого вождя, стали справді крилатими. З особливим хвилюванням радянські люди — робітники, колгоспники, інтелігенція, люди різного віку і різних поколінь — відзначають їх тепер, коли наша несеяжна соціалістична Батьківщина готується до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.

Позавчора, 27 грудня, в Києві, у сесійному залі Верховної Ради УРСР, відбулись республіканські збори ветеранів партії і активу ідеологічних працівників. На збори були запрошені найкращі пропагандисти ленінської спадщини з числа ветеранів партії, передових робітників, колгоспників, спеціалістів народного господарства, учених, діячів культури, військовослужбовців Радянської Армії і Військово-Морського флоту, секретарі обкомів партії та обкомів комсомолу, які віддають нитками ідеологічної роботи, керівники органів масової інформації і пропаганди, а також керівники і секретарі партійних організацій ряду міністерств і відомств, інших республіканських організацій, відповідальні працівники апарату ЦК Компартії України, Президії Верховної Ради УРСР і Ради Міністрів республіки.

Присутні тепло вітали товаришів В. В. Шербицького, М. М. Борзеску, О. П. Ботвиню, О. Ф. Ватченка, Г. І. Ващенко, О. П. Ляшка, І. З. Соколова, В. О. Сологуба, О. А. Титаренка, В. В. Федорчука, І. О. Герасимона, Я. П. Погребника, ветеранів партії.

На зборах виступив член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК Компартії України товариш В. В. Шербицький, тепло зустрінутий присутніми.

Історія не знає більш яскравого і благородного прикладу такого беззавітного служіння революційним ідеалам, як життя і діяльність Володимира Ілліча, підкреслив товариш В. В. Шербицький. Не знає вона й іншого такого політичного діяча, який зробив би так багато для визволення пролетаріату і всіх пригноблених мас, для щастя людей праці. Геній Леніна втілює в собі розум епохи і надії трудящих, став справді священним для людства й історії.

У постанові ЦК КПРС «Про 110-ю річницю з дня народження Володимира Ілліча Леніна» — цьому важливому теоретичному і політичному документі — дано глибокий марксистсько-ленінський аналіз і висвітлення характеристики головних закономірностей розвитку Радянської держави, світового соціалізму, всього революційного процесу.

Ім'я Леніна близьке і рідне всім народам нашої великої багатовірної Батьківщини. Воно безмежно дороге й українському народу. Володимир Ілліч керував боротьбою більшовицьких організацій і трудящих України проти паризької капіталізму, за владу Рад. Під керівництвом і при безпосередній участі В. І. Леніна була створена Компартія України — бобовий заїгг єдиної лівинської партії.

Комуністична партія України завжди виступала надійною опорою Центрального Комітету КПРС у ба-

роті проти всіх антиленінських течій і груп, за зміцнення єдності партійних рядів. Вона твердо проводила і проводить у життя ленінську генеральну лінію.

Головним, всесвітньо-історичним підсумком революційно-перетворюючої діяльності КПРС, самовідданої праці радянського народу стала побудова в нашій країні першого на землі розвинутого соціалістичного суспільства. Розвинутий соціалізм — це сьогодні найвище досягнення людської цивілізації, в якому дедалі повніше розкриваються творчі сили нового ладу, його гуманістична суть.

Видатним вкладом у революційну теорію, в розробку політичного курсу партії в умовах розвинутого соціалізму є рішення XXIII, XXIV і XXV з'їздів, жовтневого (1964 р.) і наступних Пленумів ЦК КПРС, праці товариша Л. І. Брежнєва, інших керівників партії.

Найкращий спосіб відслідкувати річницю нашого великого вождя і вчителя — це зосередити увагу на чергових завданнях, на здійсненні планів господарського і культурного будівництва 1980 року і десятиріччя в цілому, створенні хороших основ для успішного старту одинадцятиріччя.

На зборах виступав член ЦК КПРС з 1918 року, голова секції ветеранів партії Печерського району м. Києва В. І. Кисельов, старший вальцовальник заводу «Запорожсталь», Герой Соціалістичної Праці В. О. Орлов, завідувач кафедри історії КПРС Харківського інженерно-будівельного інституту, доктор історичних наук, професор П. Т. Рупенко, доярка колгоспу імені Ілліча Шипицького району Полтавської області, кавалер ордена Леніна Г. С. Кудря, секретар правління Спілки письменників України, секретар парткому Київської письменницької організації, лауреат Державної премії СРСР Б. І. Олійник, генеральний директор виробничого об'єднання «Донецьквугілля», член групи доповідачів Донецького обкому партії М. С. Сурган, секретар Дніпропетровського міськкому партії Р. П. Музалова, заступник командира підрозділу по політчасти, капітан-лейтенант Є. Д. Алмаши, студент юридичного факультету Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка, ленінський емігрант Ю. О. Данюк.

Приймається звернення учасників зборів до ветеранів партії, до всіх ідеологічних працівників.

З великим піднесенням на зборах було прийнято загальний апарат Центрального Комітету КПРС, Федеральному секретареві ЦК КПРС, Голові Президії Верховної Ради СРСР товаришеві Л. І. Брежнєву.

Із заключним словом на зборах виступав товариш В. В. Шербицький. Він висловив впевненість у тому, що учасники зборів, весь багатоглибкий актив ідеологічних працівників республіки примножать свої зусилля для пропаганди немеркнучих ленінських ідей, поддуть діюю допоміжну партійним комітетам у широкому розгортанні організаційської і масово-політичної роботи по підготовці до наступного ювілею, XXVI з'їзду нашої лівинської партії, побажав творчих успіхів в їх благородній діяльності.

Збори оголошуються закритими. Величю звучить партійний гімн «Інтернаціонал».

ЯЛИНКА ЗАСВІЧУЄ ВОГНІ

Вчора на Кіровоградському заводі тракторних гідроагрегатів засвіли Новорічну ялинку. Її святкові вогні сповістили про дострокове виконання підприємством виробничої програми цього року.

Багато бригад, дільниць, окремих працівників значно випереджають час. Так, 200 передовиків, серед яких майже половина молоді, гортають трудові календарі другої половини наступного року. Комсомольсько-молодіжна комплексна бригада Володимира Леонітовича Бадова, наприклад, працює в рахунок серпня. А п'ятирічку зобов'язалася виконати до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.

На знімку: на Кіровоградському заводі тракторних гідроагрегатів прийшло Новорічне свято, добре працює молода резервувальниця Наташа ПОНЕЦЬ, біля ялинки — бригада В. Л. БАДОВА.

Фото В. ГРИБА.

НОВИНИ

КІМНАТА-МУЗЕЙ

створена у бобринецькому колгоспі «Комінтерн».

Історія колективного господарства від перших кроків до сьогодення зображена у численних експонатах, фотоальбомах. Розділи музею охоп-

люють найважливіші періоди розвитку Бобринця: дореволюційне минуле, перші роки Радянської влади; висвітлюють участь бобринчан у національно-визвольній війні, відбудову зруйнованого господарства у повоєнні роки.

Привертають увагу стенди: «Кіровоградська наступальна операція», «Ніхто не забутий, ніщо не забуто», куточок Героїв Соціалістичної Праці, фотографії передовиків колективного виробництва.

ПЕРЕДНОВІРІЧНИЙ РЕПОРТАЖ

У ЦЕЙ ДЕНЬ

УЧОРА, 28 грудня, це 1979 року, стала незвичайною подією: до діда Мороза (Володимира Демченка) і Снігуроньки (Гелени Клопачевської) завітав Новий рік.

— Та що ти, малюче, — добродушно усміхнувся в прикрасу бороду Володимир, — зачаруєш? Іде й на світ не з'явився, а вже вилупив у мандри.

— Подивіться, наповний товаришу Діду, я народився ще в березні, 1981-го.

— Де ж це? — здивувалася Снігуронька.

— У комсомольсько-молодіжній бригаді «Ларинів Олексія» Попова з другого механізаційного цеху заводу «Червона зірка». А нині на їхньому трудовому календарі давно вже буде весна.

— Так-так, — премовив розгублено Дід Мороз і поглянув на годинник, — то, може, і лам пора, Снігуронько?

Саме в цей день учні Кіровоградської спеціалізованої школи № 8 нагородили Діда Мороза і Снігуроньку дружніми опанасами. І не тільки за те, що у сво-

їй бармисті торбині Дід приніс подарунки, а й за веселі настрії, якими подарували їм лаборант комбінату побутових послуг «Промінь» Володимир Демченко і студентка педагогічного інституту Гелена Клопачева.

Саме в цей день Кіровоград завітався новорічними матами, відкривши парадні вітрили магазинів широким жестом гостинного господаря. А на площі Кірова одягла святкову гірляндю із 1400 електромалючків двадцяти-

метрова красуня ялинки.

Саме в цей день на імпрізованих ринках по продажу ялинок особливо гамірно. Власне, для того, щоб придбати зелену красуню, потрібно карбованець

прошей і на десять — терпіння. А, втім, не зобов'язано мерзнути на морозі. Завітаймо краще в «Дитячий світ».

— Вам ялинку? Будь ласка, — привітно усміхався продавець

тимчасового відділу ялиноквнх іграшкв Людмила Дубровська.

— І що — отак одразу? — дивується пенулець.

— Звичайно.

[Закінчення на 2-й стор.]

У цей день

(Закінчення.
Поч. на 1-й стор.)

— Так вона, мабуть, розміром з кулякову ручку, — скептично говорив підвідувач.

— Чому ж? Її метр-ві, двометрові і вищі. І справді, штучні яднни тут можна придбати на будь-який смак. А заодно і цукати іграшки.

Саме в цей день до Петрика В. додому завітали Дід Мороз із Снігуронькою. Прямо з порога продував густий приємний бас:

га». У цьому мешкають Діди Морози, Снігуроньки, музиканти...

Саме в цей день су-часні казкові герої, пересівши із застарілого транспорту, іменованого санками, на швидкісні авто починають новорічну мандрівку по дитячих садках і школах, підприємствах і житлово-експлуатаційних конторах...

Новий рік уже на порозі. І тому цей репортаж хочеться закінчити такими словами:

Там, де сосни
і берізки,
де в снігу зелений
ліс,
Петрусові від
зайчиків
Подарунки я приніс.
І незабаром кімната
вишпильна щасливим
сміхом і святковим га-
мором.

— Мамо, а звідки
Дід Мороз узнав нашу
адресу? Хіба є такий
будинок де живе Дід
Мороз? Запитусь Пет-
рик.

— С. — усміхається
мама. — Знаходиться
він у нашому місті по
вулиці Гагаріна, 7 і на-
зивається «Фірма побу-
тових послуг «Райду».

Хай вам кризяться
у праці,
Доля множить
висока,
Дорогі кировоградці,
З новим щастям,
З Новим роком!
З дідом Морозом і
Снігуронькою подо-
рожували, записува-
ли і фотографували

В. ГОНЧАРЕНКО,
В. ГРИБ,
спецкори «Моло-
дого комунара».

На знімках: с-
зелена красуня; за хви-
линку до виступу; свято
в магазині.

МІ ВЖЕ говорили про те, якою ж повинна бути індустрія сучасного молодіжного дозвілля. Повернемося до аксіоми: форма організації вільного часу повинна відповідати індивідуальним, культурним запитам людини, спрямовувати її духовний розвиток.

Як же враховують цей постулат організатори дозвілля? Скажемо коротко: вони здебільшого прагнуть підготувати кілька яскравих мо-

ПРОДОВЖУЄМО РОЗМОВУ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ДОЗВІЛЛЯ МОЛОДІ, ПОЧАТУ В СТАТТЯХ «ТИ МЕНЕ РОЗВАЖАЙ...» ТА «ЩО РОБИТИ, КОЛИ РОБИТИ НІЧОГО!» («МОЛОДИЙ КОМУНАР» ВІД 1 ТА 5 ГРУДНЯ ЦЬОГО РОКУ).

ЯКЩО НА ТАНЦЯХ НЕЦІКАВО...

мерів щорічної конкурсної програми художньої самодіяльності. В одних будинках культури — це хор, в інших — естрадний ансамбль, вокальна група, соліст чи музикальне тріо... А як же ті, хто не може співати, не має музичних даних, не відчуває особливого потягу до хореографії чи драматургії? Що ж залишається їм? Теніс, більярд, шахи? Добре, коли вони є в клубі. А якщо немає чи не лежить душа й до такого дозвілля?

Перетворитися на пасивного спостерігача? Бути глядачем на концертах, художніх конкурсах, спортивних змаганнях? Але й вони, зізнаємося, не так часто організовуються...

Залишаються танці. Попри всі розмови навколо них, вони поки що є чи не єдиною універсальною формою дозвілля, де молодь має можливість побути разом, познайомитись, послухати хоч яку-небудь музику.

Можуть заперечити: у нас в області подекуди, скажімо, в Кіровограді, Олександрії, почали віднедавна діяти дискотеки. Це так, але організувати хорошу дискотеку непросто, і не всюди є така можливість. Та й працює вона не щодня.

ДО РЕЧІ, про можливість. Будемо реалістами і подумавмо, як можна використати ті можливості, які є практично в кожного сільського клубу, а тим більше міського Палацу культури. Йдеться про клуби за інтересами. Приклади успішної діяльності подібних закладів є. Будинки письменників, журналістів, художників, архітекторів колись починалися теж із того, що збиралася зацікавлена одними суспільними, мистецькими, творчими проблемами категорія людей... Де їм збиратися? Проблема.

От і створюються стихійно клуби любителів спорту у скверах чи біля стадіону, колекціонерів значків та марок — біля кіосків. А де ж зібратися, скажімо, молодим інженерам? Адже лише в Кіровограді (разом із студентами КІСМУ) їх тисячі. Чом би не створити при інституті «Клуб інженера»?

«...У нашому місті було відкрите молодіжне кафе «Олена». Спочатку туди було приємно ходити. Відбувалися покази балетних танців, читання віршів, зустрічі з цікавими людьми, знайомства тощо. Не останнє й те, що ціни в кафе були доступні нам, студентам. Але пізніше роботу кафе скоротили з шести днів на тиждень до трьох, а згодом його і зовсім закрили.

Тепер «Олени» не існує. Дехто радить ходити на танці. Але там відпочивають переважно старшокласники, підлітки, а мені з ними, відверто кажучи, нецікаво...

Підкажіть, чим займатися у вільний час тим, кому за двадцять?

Лариса МАРЧЕНКО.
м. Кіровоград.

Скільки б корисного дав він студентам!

І якби подібні клуби за інтересами були організовані при вузах, будинках культури, можливо, в одному з них і знайшла б собі заняття до вдоволи Лариса Марченко...

ПРОЧИТАВШИ ці та інші листи наших читачів, хочу висловити кілька загальних міркувань з приводу проблеми дозвілля молоді. Суттєвим аспектом діяльності культурно-освітніх закладів є турбота про те, щоб духовне життя людини ставало багатшим і цікавішим. Вони повинні перетво-

ритися з місць, де люди є лише слухачами і глядачами традиційних заходів, у такі осередки культурно-освітньої роботи, де відвідувачі могли б відпочивати активно, а не споглядально. Активний відпочинок — це обмін думками й новинами з людьми однакових професій чи захоплень, аматорські заняття за інтересами тощо. Практика показує, що сьогодні зростає престиж активних форм спілкування, колективних переживань,

свят, які спонукають людей до спільного обговорення важливих проблем.

Треба звернути увагу і на таке. Основною традиційною формою клубної роботи є аматорський гурток. Зараз поняття «клубний гурток» трансформується, розширюється і поглиблюється. Якщо раніше це були об'єднання з обмеженим колом учасників (в основному любителів пісні, танцю, музики чи драми, то тепер діпазон аматорських об'єднань розширюється, а участь у них стає масовішою.

ГОВОРЯЧИ про дальші поліпшення організації культурно-освітньої роботи, зокрема, на селі, треба враховувати реальні умови сьогодення. Нині сільська молодь більшу частину свого вільного часу проводить удома, де є телевізор, магнітофон, радіо, книжки. Але індивідуальне дозвілля не може повністю задовольнити духовних запитів молоді людини. Тому заклади культури повинні залучати молодь до різноманітних форм колективного дозвілля, не тільки розважати її, а й захоплювати цікавими, змістовними заняттями, формувати естетичні смаки, ідеали.

У цій великій і важливій справі є дві рушійні сили. З одного боку, численний загін культурних працівників — організаторів роботи. Друга діюча сила — ті, в чий інтерес здійснюється ця робота.

В. СЕЛІН,
директор обласного науково-методичного центру народної творчості і культосвітньої роботи.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Детальнішу розмову про клуби, їх організацію, проблеми, досвід роботи ми продовжимо в наступних публікаціях. Для цього хотілося б, аби наші читачі відповіли на кілька запитань:

1. Хто, на вашу думку, повинен організовувати клуб за інтересами?
 2. Чи варто спеціально готувати кадри для подібної роботи?
- (Повідомте, будь ласка, свої анкетні дані: прізвище, вік, професію).

Тренажер для викладачів

Побачити й почути себе немовби збоку, повністю прорепетувати майбутню лекцію викладач може в кабінеті педагогічної майстерності, який відкрився в Харківському сільськогосподарському інституті. У цьому йому допоможуть особлива система дзеркал, знімний телемонітор і магнітофон. Тут же оснащений невеликим екраном тренажер, який при скоріє перегляді і добір ілюстративних матеріалів — слайдів, кінокадрів, відеоманітофонних записів. А спеціальне реле автоматично визначає час, необхідний для їх демонстрації.

Цей комплекс розроблено в спеціальному проектно-конструкторському бюро технічних засобів навчання. Організоване в Харкові чотири роки тому, воно вже має на своєму рахунок чимало цікавих новинок — об'єднання потоків аудиторій і методичних кабінетів, машини для контролю знань, навчальні телецентри. Пристрої, запропоновані СПКБ, відзначені медалями ВДНГ СРСР і успішно діють у вузах багатьох міст країни.

Захоплені творчістю

Щедро виявити й усу-нути несправність автомобіля дасть змогу автоматизована станція діагностики, створена групою студентів Ворошиловградського машинобудівного інституту. Річний економічний ефект від експлуатації становить понад 250 тисяч карбованців. Діюча модель цієї установи експонується в Палаці студентів Харківського політехнічного інституту, де відкрилась виставка робіт учасників вузьких проектно-конструкторських бюро.

Подані розробки — втілення творчої думки майбутніх конструкторів і архітекторів із сорока інститутів України. Тут моделі різноманітних установок, приладів, макетів Палаців культури, стадіонів, кафе. Львівські політехніки порадували цікавим вирішенням планування й оформлення вузького мистецька. Привертають увагу відзначені золотими медалями ВДНГ СРСР гоночні автомобілі з маркою «ХАДІ», які вже демонструвалися у Москві, Празі, Мілані, Вашингтоні.

Кор. ПАТАУ.

Ми продовжуємо публікацію «Глам'ятки - правил», яна в перші роки Радянської влади була сивішена в приймальні В. І. Леніна в Раднаркомі.
Виріште сьогоднішню, другу подачну і сілйте її з першою («МК», 22 грудня 1979 г.).
Слідуйте за продовженням публікації у наступному році.

Як треба працювати

У некультурного — нехлюя — все розкидано, все без догляду. Люди, які постійно відриваються від роботи і шукають інструменти, поступово стають панічними людьми. Вони все роблять врозбід, псують поступово і себе і свою власну роботу.

На робочому місці (станок, верстат, стіл, підлога, земля) не повинно бути нічого зайвого, щоб даремно не метушитися і не шукати потрібного серед непотрібу.

Якщо важливо, щоб усе було підготовлене для роботи, то так само важливо, щоб не було геть НІЧОГО ЗАЙВОГО.

Неохайні робітники не розуміють часто, чому у них погані настрої при роботі. А зробить з ним досвід — вичистити його станок, прибрати все зайве — ви побачите, що працівник просвітліє, у нього виникне при роботі піднесення. Чистота і відсутність зайвого — велика справа. Чистота дає постійну БАДЬОРІСТЬ, ПІД-НЕСЕННЯ.

Весь інструмент і пристосування повинні бути

розкладені в певному, по можливості, раз і завжди установленому порядку, щоб можна було все це знаходити навімання.

Кращий спосіб уникнути розсіяності в роботі — це мати все необхідне для роботи в точно установленому порядку. Кожен повинен проробити такий досвід: прибрати усе зайве, спланувати свій робочий час, розкласти інструменти в певному порядку і накреслити план свого місця. Ви побачите, що це справжня робоча наука. Це, примірно, те ж саме, якби ми у великому місті стали проводити трамвай і задумалися, як перевозити людей з краю в край по коротких лініях.

За роботу ніколи не треба братися круто, одразу, не зриваючись з місця, а входить в роботу поступово. Голова і тіло потім самі розійдуться і запрацюють, а якщо взятися одразу, то швидко і себе, як кануть, заріжеш і роботу «запориш». Після крутого початкового поривання працівник швидко здає, і сам буде відчувати втому і роботу буде псувати.

Ми тепер торкаємось найцікавішого питання про ШВИДКІСТЬ РОБИТ.

Часто говорять модні слова про культуру виробництва. Проте справжня культура є якраз а цієї галузі.

Робітничою культурою називається витримка, вміння розподілити і провести роботу трудовим темпом.

Ми б радили тому, хто прочитав ці рядки, зробити досвід: з ранку потихеньку розігнати свою трудову швидкість, тихо-тихо, поступово входячи в роботу, але, досягнувши певної швидкості, цю швидкість протримати весь день. Це буде справжня трудова перемога, яку може здобути робітник, не вдаючись ні до яких складних інструментів, ні до книг, ні до лекцій.

В ході роботи інколи необхідно посилено налягати. В таких випадках не треба враз налягати, а спочатку приміритись, треба все тіло, розум настроїти, треба, так би мовити, зарядитися, лише потім злегка спробувати, намацати необхідну силу і вже після цього налягати.

ПОЕЗІЯ СТЕПОВИХ СВІТАНКІВ

Ось уже кілька років при редакції одеської молодіжної газети «Комсомольська іскра» діє літературна студія «Гроно», яка об'єднує багатьох здібних молодих початківців Одещини. Серед членів її — люди різного віку, різного життєвого і літературного досвіду, проте всіх їх об'єднує любов до поетичного слова, прагнення по-мистецькому побачити й осмислити явища нашого життя, відтворити характер сучасника.

Отже сьогодні в добірці, підготовленій для «Молодого комуніста», я хотів би хоч кількома словами відповісти на запитання читачів із міроградської редакції про те, чи твори увійшли до добірки.

Свого часу в літературній сторінці «Комсомольської іскри», яка теж називається «Гроно», був видрукуваний перший вірш десятилітньої доньки Тараса Федюка. Тоді ще мало було сказати, як складеться творча доля хлопчини і чи складеться вона взагалі. Та вже перша публікація засвідчувала, що автор вірша — людина поетичного світосприйняття, образного мислення. А це здебільшого виваляється вимовним у формулюванні особистості митця. Згодом публікації в одеській та міроградській періодиці його поезії друкувала «Правда». Нині Тарас Федюк — молодий педагог. Після закінчення Одеського держуніверситету він повернувся до рідного містечка і працює в школі-інтернаті, але й досі не поринає творчих зацікавлень у своєму «молодіжному». Зараз він уміє готувати до видання рукописи другої поетичної книжки і збирається вступити в Спілку письменників України.

Не раз з'являлися на сторінках «Гроно» і твори молодого поета, журналіста Кима Каневського. У Кима

у ці дні «Молодий комуніст» отримав багато новорічних поздоровлень — працівникам, позаштатним кореспондентам і читачам газети.

Серед них — святове вітання наших друзів по змаганню — одеситів. Разом з вітанням редакція обласної газети «Комсомольська іскра» прислала літературну добірку творів своїх читачів.

Авторів цих творів, пишуть одеські журналісти, згуртувала навколо себе літературна сторінка газети — «Гроно». Будемо раді, читачі далі, коли поетичні й прозові рядки наших авторів прозвучать як новорічне вітання вашим читачам у літературній сторінці «Молодого комуніста», що має таку саму назву — «Гроно».

Отже, вас, шановні читачі, вітає зі святом Одещина.

свій поетичний голос, своєрідна манера асоціативного осмислення і відтворення буденних явищ. Вірші його по-громадянському наснажені. Яскраве свідчення цього — поетичний репортаж, який я пропонуємо сьогодні читачам «Молодого комуніста». Та ж саме можна сказати й про кращі твори Ігоря Березинського, Валерія Трохліба, Святослава Кравченка, Олега Коєва, Ганни Старостенко, Ольги Кушнір.

Лише нещодавно дебютував на сторінках «Комсомольської іскри» Леонід Чалюк. Цей немолодий за віком чоловік, ветеран Великої Вітчизняної війни, лишається молодим і захопленим у житті в своїх поезіях. Працюючи в Миколаївській районній газеті, Леонід Чалюк не тільки сам удосконалює свою поетичну майстерність, але й згуртував навколо себе шанувальників поезії і створив літературну студію «Степові світанки», яку очолює спроста багатьох років. Досить цікавим видається мені і дебют початкувального презаїка із Балти Світлани Кондратюк, яка виступає з новелістичними мініатюрами. Можна її новела — то мистецький спалах почуття, спалах подвигу, ніжності. Із цієї її творчої вражачої умінь авторки по-мистецькому бачити навколишній світ, тішитися й дивуватися йому. Новели «Лялька», «Срібний дзвін», «Дорога» належать до циклу мініатюр, які Світлана написала останнім часом.

Надзвичайно рідко трапляються серед студійців молоді поети, які б серйозно працювали на ниві художнього перекладу. Тому мені особливо приємно відрекомендувати початкову перекладачку, студентку медінституту Ольгу Данилову. Ольга досить вправно володіє російською, англійською, грузинською та українською мовами, поси-

но вивчає болгарську. Переклад вірша молодого болгарського поета Тодора Копаранова був першою публікацією Ольги. Варто сказати кілька слів і про недавнього дебютанта — Богдана Бардецького, студента Одеського педагогічного інституту. Його поезії привертають до себе увагу образністю, емоційністю. Богдан володіє поетичним словом, добре знає народну мову, багато його творів започатковується з української фольклорної символіки. Марія Садовська лише одностеж до перших поетичних спроб, але відчуває, що її захоплення поезією не тимчасове і в мистецтві вона людина не випадкова. Вітім, про це красномовно свідчить її вірш. З 24 по 26 грудня в Одесі відбувалася обласна нарада молодих літераторів-початківців. Більшість авторів нашої сьогоднішньої добірки були учасниками цієї наради, і про творчість їх досить схвально відгукнувалися провідні письменники Одещини. А для самих початківців вона стала і знанням, і школою певного літературного досвіду, і, що найголовніше, — творчим стимулом, який допоможе цілеспрямованіше та плідніше працювати в мистецтві слова, в яке всі вони щиро захопані.

Сподіваюся, що і знайомство читачів «Молодого комуніста» з творчим добрим наймолодшою загону одеських літераторів-початківців теж буде приємним і корисним. Тим часом я намагатимусь познайомити шанувальників поезії на Одещині з творчістю молодих міроградських митців.

Богдан СУШИНСКИЙ, член Спілки письменників СРСР, керівник літературної студії «Гроно».

Ігорь БЕРЕЗИНСКИЙ

Пояс Славы

Здесь был рубеж...
Как грозный вал
Братва встала в контратаки.
Стонала степь,
Горели танки,
И не выдерживал металл...
Трепали сваренные швы
Бронемашин и самолетов,
А моряки в атаку шли
Стеной на вражеские доты.
За их спиной кипел прибой,
Голодные кричали чайки,
И переброшенные части
Вступали с марша
Прямо в бой!
Из тыла до передовой
Дорога в полчас — не больше!
Здесь каждый метр соленой болью
Пропитан...
И в последний бой

Вставай,
Раненый матрос
Сжимал последнюю гранату
И падал,

Пламенем объятий,
Под ленту танковых колес.
Здесь был рубеж...
Спустился года

Приходим мы теперь сюда.
Встают восход над морем алым,
Спешат в Григорьевку суда.
И будет жить в сердцах всегда
Твой вечный подвиг,
Пояс Славы!

Ольга КУШНИР

Ты кажешь, что запахла медом липа,
И світ ясний, хоч райдуки малой!..
Бойся ти мене перехвалити,
А все тому, що я тебе хвалю.
Хвалю від простоти і од відчаю,
І від нещастя хвалю, і від тривоги.

Я речень не шукаю незвичайних
І гарних не вичерпую думок.
А ти собі: «Шлях прославляв битви,
У небесах, де плесо голубе...»
Бойся ти мене перелюбити
І все тому, що я люблю тебе.
І все тому, що думаю звикати
До слів твоїх незвичайних день у день.

Бойся ти на мене зачекатись
У гомоні вокзалу і людей.
І кажеш, що запахла медом липа,
Що вересень ще літа не забрав,
Бойся ти мене перехвалити,
Мовляв, мені вже вистачить добра.

Анна СТАРОСТЕНКО

Осенний дым

Порой осенней на рассветах
Сжигают дворники листву.
Горит в сугробах желтый лето,
Уходит дымом в синеву.
Горит, сгорает без остатка,
Курится столбиком седым,
И пахнет дым цветением спадким,
И горьким пеплом пахнет дым.
Но крикнет птица раною сонной,
Промчав стрелою, словно мысль,
И птицей черной лист сожженный
На миг один рванется высь...

Валерий ТРОХЛІБ

Син чпта «Спутник букваря»:
Фаб-ри-ка, фар-тух, ав-то-граф,
Фро-ся...

Трудиться над книгою маленький
І бере усі слова на карб.
Та вишу, наприкладі сторічки,
Траплялось одне-єдине слово,
Що зросло у моїм дитинстві
І вимагає копійних пояснень
(Сором, сором батькові!) —
Фі-ал-ка...

Леонід ЧАЛЮК

Вічність

Упав...
Землі тепло віддав,
А кров
Перехопили маки.
Одні
Ще серця був удар,
Як землетрус,
Під гул атак.
І вже
З материка в блакиті
Розверзлися уста
І тривожно золотом
Мовчати
У вічність п'єдестал.
А мати —
Посивілі скроні —
Надіється,
Чекає див...
Квітує сад у ободолі,
Що син
Грудьми
Загородив...

ДОРОГА

А дорога вела в ціку-
ди. Це була стара, забу-
та дорога, засипана су-
хим позаторішнім лис-
тям. І вела вона справді
в нікуди...

Її узбіччя прикрашали
яскраво-бузкові квіти...
Високі і гарні. Крізь віти
дерев пробивались со-
нячні промінчики. Вони
піджили пестили лісові кві-
ти і стрибали по листю,
забарвлюючи його в пе-
сбагненні кольори осені...
Втім, можливо, ця ста-
ра, забута дорога вела
до осені...

Світлана КОНДРАТЮК

ЛЯЛЬКА

Вранці сусідський хлопець сказав, що я схожа
на найбільшу в світі ляльку. Спочатку мені було
смішно: «Я — на ляльку!». А потім все-таки не
втрималась і поглянула на себе в дзеркало. Не
знайшовши нічого особливого: так собі — рот, ніс,
очі — азяла пензель і почала фарбувати вікно.
«Чому це йому раптом спало на думку, що я схо-
жа на ляльку?»

А тимчасом люди, які сиділи на лавці неподалік,
здивовано переглядалися. Вони вперше бачили жи-
ву ляльку.

Нарешті немолодий, страшенно товстий чоловік,
що з будь-якої нагоди дивувався: «Та не може бу-
ти? Та ти що?», підійшов і щось запитав, мабуть,
хотів дізнатися, чи вмію я говорити. А переконав-
шись, що вмію, аж застрибав від радості.

Тут я не витримала і повернулася до дзеркала...

Ким КАНЕВСКИЙ

Песня

Давайте споем Революцию
И конный поход по Донбассу,
Когда проливные дивизии
В далеком теперь далеке
Погнали одетых с гололками,
Снабженных по первому классу
Холенных и сытых, и пьяных,
С носами в чужом табаке.
Давайте подем на поезде,
Тревожные песни слагая
Про Первую конную армию
И эту широкую степь.
Где были разгромлены адрезбиги
Былые орлы Улагая,
Где строилась наша дорога
С боями на каждой версте.
Об этом мы часто не думаем,
Мы к этому как-то привыкли,
Мы это не то что не помним,
А просто само, да собой...
Но, как вертолетные лопасти,
Серебряно шашки завывли
И солнце сверкнуло сквозь тучу
Буденовской медной трубой.
Червонная звонкая конница
Донскую степь ворошила,
Пехота шагала и строилась,
Красная, как на плацу,
И твердыми пальцами слесаря
По карте водил Ворошилов,
По Юзовке и по Луганску,
По Горловке и по Донцу.
Давайте еще раз окажемся
В Донбассе двадцатого года,
В холодных, дырявых заводах,
В забоях, залитых водой,
Где шла напролом коммунарская.

Тарас ФЕДЮК

Ти найіщо гойдаєш душу,
Наче воду в серпнєвім
затоні?

Твої несла глухі і солоні,
Зроблені з суми і груші.
Ти пощо у моє обличчя
Зазираєш, як в дзеркало

вранці?
Твої очі — два карих танці
На воді лататті зелені.
Я ж тобі ненадовго потрібен.
Я ж потрібен тобі

не назовсім,
Відпливеш,
коли випливе осінь,
Коли вкритесь кригою риба.
Відпливеш...

Та крізь мряку безсонну
Все ж питатиму довго душе:
«Ти найіщо гойдала душу,
Наче воду в серпнєвім
затоні?»

Богдан БАРДЕЦЬКИЙ

Чужа кімната — вогник сірника.
Липи пальці запечуть після відходу.
Чужі години на свою погоду
Переганяє спінена ріка.
Зривала квіти не одна рука,
Дівчата співом ділували воду.
Так, я пізнаю мимолітну вроду,
Надію і приреченість вінка.
— Ну дай же склянку — перелитись
хочу.

Я ураган здійму в цю ніч пророчу,
Скажу: прощай, і розлі'ю вікно.

Елена КОВАЛЬ

В кафе на Арбате

А мороженое растаяло.
За осенним стеклом синевы —
Нераскрыта арбатская тайна
Притяжения старой Москвы.
Каждый вечер сюда приходит
И глядеть, и молчать, и поверить
В неразрывную улицы нить,
В акварель над дубовой дверью.
Я ведь знаю, что это не зря:
Взяты крыши на нитку.

Срібний дзвін

Холодно. Віхола. І не-
сподівано я чуо тихий
дзвін. Роззирнулася —
нікого. Але таємничий
дзвонар не змовкав. І то-
ді я зрозуміла: співали
маленькі крижаники, які
густо сипалися із неба.

Іх пісня пісня зірліла
мене, і я тихенько, радіс-
но засміялась сама до
себе, уявляючи, як кож-
на льодинка дзвонить у
маленький срібний дзві-
ночок. Це вона радіє ве-
ликому білому польоту.
Білому-білому польоту...

Тодор КОПАРАНОВ

Над желтой болотной еодою,
Над тростинками стая вьзвсь взмывает.
Пусть не забудется роща в окне
Круглой печатью на белой повестке.
Пусть не забудется эта поездка
В скачущем поезде, как на коне.
Пусть не забудется снег за окном
В черных морщинках шахтерской ладони,
Пусть не забудется день в Краснодаре
С вечным, как солнце, подземным огнем.
Окна вагонов и лица людей.
Даль терриконов и даль обелисков,
Как это близко! О, как это близко
Памяти, совести, жизни моей!
Рельсы да рельсы — на стыках пальба,
Память наполнила сна и лица.
Пусть не прольется и пусть позторится,
Пусть не забудется эта судьба!

Марина САДОВСКАЯ

Дерева в зелени кругом.
И лишь платан палитрой звонкой
Молчит о чем-то дорогом.
В ладоши-листья взял глубокий
Осенний сказки дивный сон.
Не потому он одинок,
Что первым кликнул в сердце осень.
А потому, что светел очень
И опьяняюще высок.

Охотники! Овладела страсть тобою,
Но пусть ружье молчит, пусть не стреляет.
Прошу, не целйся, пусть летит счастливой
Прекрасная и молодая птица.
Вся в цугах солнца, ярких переливах
В полете оперенье золотится.
Над телом ветер камыши колыхает,
Осиротели плечики в гнезде.
Безмолвно стой. К ней подходи неслышно —
Никто не обнаружит в тишине.
И снова ввись исправь свой взгляд холодный,
Полета там увидишь продолжение.
Услышишь крики, крыльев шум свободный,
Взвезд курок! Стреляй же до забвенья!
Стреляй, стреляй, стреляй без остановки
По беззаботным, по свободным птицам.
А если хватит убивать споровки,
Они ночами долго будут сниться.

Перевод с болгарского Ольги ДАНИЛОВОЙ.

ЦІКАВО ЗНАТИ

РІК МИНАЄ—
РІК НАСТАЄ

У Х СТОЛІТТІ з прийняттям християнства у древню Русь перейшло і літочислення, яке застосовували римляни: юліанський календар, римські найменування місяців і семиденний тиждень. Відлік років у цьому календарі вівся від «створення світу», яке нібито відбулося за 5508 літ до н. е. Рік починався 1 березня, разом із початком «ільського господарських робіт». Так тривало до XV століття. Потім початок року було перенесено на 1 вересня.

Указом Петра I від 15 грудня 1699 року в Росії введено християнське літочислення. «День після 31 грудня, 7208-й від створення світу, «важати і січня 1700 року, від різдвя Христова». Цю подію наказано було широко відсвяткувати.

У ІІІІ на 1 січня тепер святкує Новий рік майже половина людства.

У СТАРОДАВНЬОМУ Римі рік починався 1 січня. Римляни влаштували в цей день церемонію жертвопринесень Янусу — дволикому богу, покладаючи до його статуї м'ясо, фрукти, квіти. Крім того, кожній римлянці 1 січня робив подарунок своєму патрону або ж просто шанованій людині.

У ЕСКІМОСІВ початок Нового року залежить від погоди. Новий рік починається тоді, коли після короткого літа випаде перший сніг.

ПЕРШЕ січня в Індії — початок Нового року тільки в офіційному розумінні. Засідання парламенту, різні державні заходи — все це відбувається за новим календарним стилем. А в приватному житті Індія дотримується іншого — народно-го календаря. Різні індійські обшини святкують свій власний Новий рік.

ПІРАЖАНІ прикрашають свій святковий стіл кількома квітами омелі: великий букет її знісатиме і з люстри в ідальні, що дасть ширині «обняття під омелою». Ця прикраса церемонії має зробити і весь рік щасливим.

АРХЕОЛОГИ знайшли в єгипетських пірамідах періоду Нового царства папи, створені приблизно три тисячі років тому. Пошастали прочитати написи на папі: «Відкриття року доброго» (простіше — «Доброго Нового року»). Знайдені й інші новорічні подарунки стародавніх єгиптян (очевидно, перші в історії людства): бронзові фігури мавп, кам'яні статульки богині Сохмет тощо. І всі вони мають новорічні написи.

ЛІЦАРІ Карла Великого на знак взаємодопомоги цюкалися срібними келихами — від них, кажуть, і пішов цей звичай. Слово «тост» — англійського походження. Воно означає шматок підсмаженого хліба. Такий хліб разом із склянкою вина подавали людині, що мала виголосити задоволене слово.

Зібрали: О. ТУЛАКШИНА, А. САРЖЕВСЬКИЙ.

Р. С. У різних народів — різні тости, але є один тост, зрозумілий і близький кожній людині:

— З Новим роком, друзі, з новим щастям!
За мир на землі!

Полярний круїз Діда Мороза

ЛЕНІНГРАД. З поворотним вантажем — ялинками із засніжених ледьградських лісів стартував з аеропорту Пулково літак повітряної високоширотної експедиції «Північ-32». Пілоти полярної авіації взяли на себе роль Діда Мороза, взявши до-

ставити святкові посилки на дрейфуючі станції «Північний полюс-22» і «Північний полюс-24». Разом з ялинками зимівники одержать листи від рідних і друзів, газети, матеріали передвиборної кампанії.

Новий рік... Жарту, сміх, калейдоскоп вогнів. Чарівний запах хвої, щирі побажання, нові сподівання. І, звичайно, подарунки, зустрічі...

Наш передноворічний подарунок для вас — зустріч з співаком Яном Йоалом.

себе те, без чого не міг жити.

Флейта навчила Яка правильно дихати. Для співака — це один з найсуттєвіших моментів. Над постановкою дихання роками б'ються в училищах і консерваторіях. Решту премудростей йому допомогли осягнути музична інтуїція і наполеглива робота.

Популярний у Естонії (переможець республіканських конкурсів, учасник популярних телепередач), Йоала 1975 року взяв участь у Сопотському фестивалі.

Вони йдуть від самого Йоали.

Останнім часом співак виступає з ансамблем «Радар», в якому грають його однодумці і друзі: Андрій Пілдрі (гітара), Сергій Педерсен (електрофортепіано, синтезатор), Паап Кілар (ударні), Володимир Шарипов (бас-гітара).

Не так давно здійснився ще один творчий задум співака. Він узяв участь в постановках державного театру «Естонія» — мюзиклах «Вестсайдська історія» Я. Бернстайна і «Дачники» Ю. Вінтера.

Зараз сонячний голос Яка Йоали знають не тільки в Радянському Союзі.

Підберу музику...

ГОЛОВНЕ про нього говорять пісні, які співає дарує шанувальникам естради. Шлях до цих пісень вимірюється роками...

Народився Як Йоала 1950 року в Естонії. З дитинства прихотився до музики (мати його — музикознавець) і до автоспорту (батько — конструктор гоночних автомобілів). Ці два захоплення довго йшли поряд.

Як і всі хлопчики його покоління, Як ще в школі полюбив гру на гітарі. І вже в 14 років виступив по республіканському телебаченню. Юнак, який не вимушено співав жартівливі естонські пісні, одразу завоював серця глядачів. Після закінчення школи він став учнем музичного училища по класу флейти...

Проте в республіці Як Йоала в той час був більш відомий як чемпіон із картингу. І все ж настала мить, коли він вибрав для

Пісня Г. Таніеля «Криваві квіти» принесла представникові нашої країни спеціальний приз журі.

Відтоді щаслива зоря не покидала Йоалу. Завдяки йому ми познайомилися з такими прекрасними піснями, як «Солнечные часы» В. Мигулі, «Я тебе весь мир подарю» Е. Мартінова, «Любовь нас выбирает» О. Зацепіна, «Фотографии любимых», «Здравствуй», «Еще не поздно» Д. Тухманова, «Подберу музыку» Р. Паулса.

Співак живе на сцені глибокими почуттями, передає перед телекамерою найтонші психологічні нюанси характеру свого героя.

До речі, про героя. На естраді Як створив образ романтичного, дотепного, життєрадісного, спортивного юнака. Поряд із цим у характері його є й стриманість, воля, мужність.

Недавно співак познайомився з молодим композитором Іллею Резником і зараз працює над чотирма його піснями. Ці твори увійдуть до великої сольної програми Яка Йоали, яку співак готує разом із талановитим ансамблем «Радар». Цей концерт наступного року побачать учасники і гості Олімпіади-80.

Мине кілька днів, і Новий рік принесе нові зустрічі з солістом Естонської філармонії, лауреатом Сопотського фестивалю Яком Йоалом. Він підбере музику до свята, до теплих слів, до таємничих зірок, до наших таких різних сердець...

А. КРУПСЬКИЙ, ведучий «Диск-залу».

Слова А. Вознесенського.

Музика Р. Паулса.

Я пою в нашім городку
Кажуть день в шумній
тесноті.
Ты приходи, сидишь в уголке,
Подберу музыку к тебе.
Подберу музыку к глазам.
Подберу музыку к лицу.
Подберу музыку к словам.
Что тебе в жизни не скажу.

Привес:

Потанцуй под музыку мою.
Все равно, что в жизни
суждено.
Под мою ты музыку танцуешь
Все равно, все равно.
Ты уйдешь, е кем-то
ты уйдешь.
Я тебя взглядом провожу.
За окном будет только дождь,
Подберу музыку к дождю.

Привес.

Подберу музыку к судьбе.
Чтоб теплей стало на ветру.
Подберу музыку к тебе.
Как тебя помню, подберу.
Мы панли разную звезду.
Не всегда музыка одна.
Если я в жизни упаду,
Подберет музыка меня.

І ЗАІСКРИТЬСЯ

БАЛ...

ВИ ПРОСИЛИ
РОЗПОВІСТІ

Передсвяткові клопоти завжди приємні. А якщо вони новорічні? Пастерій у вас бадьорний, радісний, навіть децю романтичний.

Для дівчат, звичайно, найважливіша турбота — як одягнутися на новорічне свято, яку зачіску зробити?

Загальна порада для всіх: кожна деталь туалету повинна бути доречною і продуманою.

Підібрати тканину для нового святкового вбрання треба дуже обережно. Ажко, скарбам, шкільні ці зовсім не до лиця валя на парча і блискучий люрек. Ці неденеві тканини пасують нашим мамам. Дуже елегантний вигляд ви матимете в сукнях, ансамблях, де переважуватимуть будуть елементи національного характеру — вишивки, ручне мереживо.

Сучасний силует —

Х-видний, децю широкі плечі (це досягається за допомогою складок, драпіровок, підлічених) підкреслюють моду тонку талію, котру акцентує туга стягнута пояса.

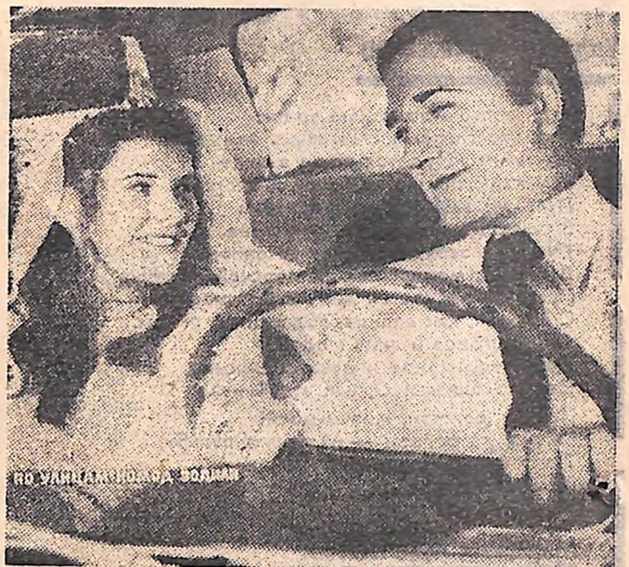
Спортивна постава, пластичність, граціозність, зачіска (валли, асиметричні спадаючі на лоб), витончене вугтя — такий вигляд ви матимете на новорічному святі.

Як бачите, мода сучасна децю перекується з оформленням одягу 40-х — 50-х років.

Юнакам завжди до лиця чорний костюм класичного характеру. Поширкою стали децю вузькі галстукі, комірці і манжети сорочок. Ширини брюк — 24 сантиметри.

М. КРИЩЕНКО.

старший художник-модельєр кіровоградської фабрики «Індпошив».

СВЯТКОВИЙ КІНОЗАЛ

У кінотеатрі «Мир» 31 грудня та 1 січня відбудуться новорічні кінопрем'єри, свята з Дідом Морозом біля ялинки. Демонструватиметься новий дитячий мультфільм «ВЕЛИКА ПОДОРОЖ БОЛІКА І ЛЬОЛІКА».

У кінотеатрі «Комсомолец» 31 грудня ви зможете подивитися новий художній фільм «ВІКНИГИ». 1 січня вийде — мультфільм «ЯК КОЗАКИ ОЛІМПІЙЦЯМИ СТАЛИ», увечері — «ВІКНИГИ».

У кінотеатрі ім. Ф. Е. Дзержинського, 31 грудня —

Редактор
М. УСПАЛЕНКО.

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

ВК 30530.

Газета
виходить
у вівторок,
четвер
і суботу.

316050, МСП

м. Кировоград,

вул. Луначарського, 36.

відділ листів і масової роботи, відділ пропаганди — 2-45-36; відповідальний секретар, відділ учнівської молоді — 2-46-87; відділ комсомольського життя, відділ військово-патриотичного виховання та спорту — 2-45-35; фотолабораторія — 2-56-65; нічна редакція — 3-03-53.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва

«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України,
м. Кировоград, вул. Глінки, 2.

Індент 61197.

Зам. № 701.

Тираж 56 500.